

Öğretmen Adayları İçin Dijital Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği: Geçerlik Güvenirlik Çalışması

Dr. İbrahim Halil YURDAKAL, iyurdakal@pau.edu.tr, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Prof. Dr. Fatma SUSAR, fsusar@pau.edu.tr, Pamukkale Üniversitesi, Türkiye

Özet: Ekrandan gerçekleştirilen dijital okuma son yıllarda oldukça yaygınlaştığı gibi yaygınlaşma oranı da giderek artmaktadır. Sembollerin yanı sıra hareketli görüntüler hatta ses de içeren dijital metinler her yaşta bireyi kendisine çekmektedir. Olumlu ve olumsuz nitelikler içeren dijital okumanın, zihinsel gelişimi ne kadar etkilediği; göz ve beyin arasında nasıl bir etkileşim sağladığı henüz tespit edilebilmiş değildir. Yaşamın neredeyse her alanında önemli / vazgeçilmez bir olgu olan telefonlar, tabletler, diz üstü bilgisayarlar vb. gençleri dijital okumaya teşvik etmektedir. İnternetin -bilgi kirliliğine rağmen- her türlü bilgiyi içinde barındırması, hızlı bir şekilde güncellenebilmesi, iletişim olanaklarını artırması ve keyifli zaman geçirmeyi sağlaması gibi özellikleri genç bireyler için oldukça cazibedici. Gençlerin bu konuya ilişkin ilgilerinin yüksek olması konuyu araştırmaya değer kılmaktadır. Dijital okuma tutumuna ilişkin geliştirilecek olan ölçme aracının konunun bilimsel boyutta değerlendirilmesinde etkili olacağı düşüncesi ile hareket edilmiştir. Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının dijital okumaya ilişkin tutumlarını değerlendirmeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Ölçme aracının geliştirilmesi sürecinde öncelikle alan yazın taraması yapılmış ve öğretmen adaylarına dijital okumaya ilişkin açık uçlu soru formu hazırlanarak adayların konu hakkındaki görüşleri alınmıştır. Alan yazın taraması ve öğretmen adaylarının açıklamalarından elde edilen veriler ışığında yargılar / maddeler oluşturulmuş ve bunlar bir havuzda toplanmıştır. 46 maddeden oluşan taslak ölçek uzman görüşüne sunulmuş ve yapılan düzeltmelerden sonra 12 madde ölçme aracından çıkarılmış ve 3 madde eklenmiştir. Sonuç olarak pilot uygulama öncesi 37 madde ile aday ölçme aracı ortaya çıkarılmıştır. Ölçek geliştirme süreci 2 farklı kamu üniversitesinde yer alan Eğitim Fakültelerinde on bir farklı ana bilim dalında, 2, 3 ve 4. sınıflarında öğrenim gören öğretmen adayları ile gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin faktör yapısının belirlenmesi için hem açımlayıcı (AFA) hem de doğrulayıcı faktör çözümlemesi (DFA) yapılmıştır. Ölçeğin öğretmen adaylarına uygulanması sonucu elde edilen verilerin çözümleme süreci devam etmektedir. Bu nedenle verilerin sunumu daha sonra yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijital okuma, Öğretmen adayı, Ölçek geliştirme, Geçerlik, Güvenirlik

Attitude Scale towards Digital Reading for Prospective Teachers: Validity and Reliability Study

Abstract: The digital reading carried out on the screen has become more and more common in recent years and the spread rate is increasing gradually. In addition to symbols, digital texts including moving images and even sound attract individuals of all ages. The impact of digital reading, which includes positive and negative qualities, on mental development; The interaction between the eye and the brain has not yet been determined. It is an important / indispensable phenomenon in almost all areas of life, such as phones, tablets, laptop computers, etc. encourages young people to read digitally. The features of the internet, including informational pollution, contain all kinds of information, can be updated quickly, increase communication opportunities and provide a pleasant time, and are very attractive for young people. The high level of interest of young people in this subject makes it worth researching. It has been acted with the idea that the measurement tool to be developed regarding the digital reading attitude will be effective in the scientific evaluation of the subject. The aim of this study is to develop a valid and reliable measurement tool for evaluating pre-service teachers' attitudes towards digital reading. During the development of the measurement tool, firstly, literature review was made and an open-ended question form on digital reading was prepared for prospective teachers and their opinions were taken. Judgments / items were created in the light of the data obtained from literature review and teacher candidates' explanations and these were collected in a pool. The draft scale consisting of 46 items was presented to the expert opinion and after the corrections, 12 items were removed from the measuring tool and 3 items were added. As a result, a tool for measuring candidates was revealed with 37 items before the pilot implementation. The scale development process was carried out with prospective teachers studying in eleven different disciplines, 2, 3 and 4 classes in the Faculties of Education in 2 different public universities. Both exploratory factor analysis (AFA) and confirmatory factor analysis (CFA) were performed to determine the factor structure of the scale. The analysis process of the data obtained as a result of the application of the scale to teacher candidates continues. Therefore, the presentation of the data will be done later.

Keywords: Digital reading, Teacher candidate, Scale development, Validity, Reliability